

EESTI SPORDI-LEHT

Nr. 21

5. 6. 1931.

Telemetus ja tallitus
Tallinn, Uus tän. 24
Telefon 9-28 Postkast 70

Jlmub reedeti

Hind 15 senti

12. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 s.

Tallinna „Kalev“ pidas 30 aasta juubelit.

400 sportlast rongikäigus.

30. ja 31. mail pidas Tallinnas Eesti spordiselts Kalev oma 30 aasta juubelit. Seda vershaposti märgiti väärikalt võistluste ja demonstratsiooniga ning kontsert-aktusega, kus ülevaadet anti seltsi tegevusest.

Juubel algas jalgpallivõistlustega Viiburi Sudeti meeskonnaga. Viimasega on Kalev loonud kindlad sidemed alaliseks vastastikku külastamiseks ja mängimiseks rändauhinna.

Külalistele on esimeseks mänguks vastaseks pandud Tallinna jalgpalliklubi meeskond, kes omas noores koosseisus tegi läbi esimese tuleproovi välismeeskonna vastu.

Noored mängijad tõendasid uuesti, et neil on indu ja tahtmist mängimiseks. Nad suutsid näidata küllaldast vastupanu ning olid korduvalt kardetavad külalistele. Kummaltki poolt oli palju värvavaloomise võimalusi, kuid tagajärjeks jäi 1:1.

30. mail mängis „Sudeti“ vastu juubilarimeeskond.

Läinud aastal Viiburis Kalev kaotas 3:0. Nüüd taheti siis kaotust tasuda. See läks ka korda. Mäng lõppes 3:1 Kalevi kasuks.

Mäng ise oli täis üllatusi just värvavate löömisel ja seekord mõlemad värvavahid näitasid, kuidas nad mängu kaotuseni võivad viia. 11. min. pä. Jõers lööb peale madallöögi. Pall veereb ligidalt, kuid mitte kiirelt värvava suunas. „Sudeti“ vaht heidab värvava poole. Kuid heide hilineb, kuna keha alt jõuab pall lipsata võrku. Ongi 1:0 Kalevi kasuks. Kuid soomlased ei lase viigistamisega kaua oodata. Eelmisel päeval tasusid nad kaotuse 2 min., Kalevi vastu aga kulub 3 min. Viiburlaste ps. Närvinen annab kauge ja kõrge palli Kalevi värvava peale. Väljasolev Ratnik taganeb, kuid liiga vähe. Pall läheb üle näppude vastu posti ja võrgu sopp. 1:1 on seis. Hoogu tuleb juure, kuna tahetakse pääseda juhtimisele. Pealelöögid luhtuvad. Minut enne poolaega vs. Gerasimov teeb trahvikasti joonelt madallöögi, mis veereb mahahetnud vahi ja posti vahelt võrku.

2:1 seis põlvis teise poolaja 34. min., kus kestva pealetungi järele Kalev veel kolmanda värvava saavutas. Trahvikastis tehti ootamatult kõrge löök, mida harrastati 20 aasta eest kaitses poolt. Publik laseb pea longu. Kuid pall „maandub“ värvavahi nina all. Ta tahab seda peale maastpõrkamist haarata, kuid näiliselt hilineb ning vallatu pall lipsab üle vahi pea võrku. Nii ongi 3:1 lõpuseisukaks saavutatud.

Peale jalgpallivõistlust algasid õieti pidustused. Selleks oli esijoones ette nähtud



Naisvõimlejad demonstreerivad oma võimeid.

kontsert-aktus

„Estonia“ kontsertsaalis. Publikut oli rahuldavalt tulnud pealt kuulama ettekandeid ning Kalevi seltsi esimehe J. Tõrvandi ülevaadet seltsi tegevusest. Kogu kava anti raadio kaudu edasi.

Peale lühikese ülevaate Vene võimu surumistest ja Eesti seltskonna iseteadvuse tõusust peatub kõneleja Kalevi tegevuse juures 30 aasta jooksul.

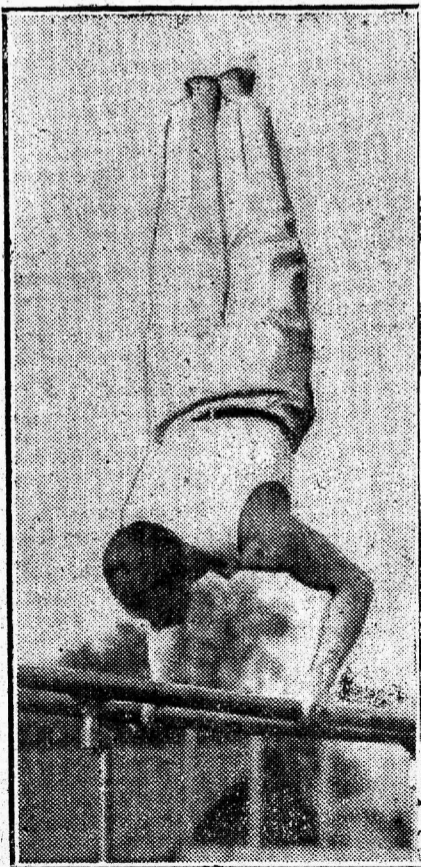
Mida tahtsid siis Kalevi asutajad?

Nad olid omaaja lapsed. Nad nagu loomusunnil tundsid, et rahvas vajab organisatsiooni, mis kantud kõrgetest aadetest kui igapäevased mured. Ellu ärganud rahvuslik iseteadvus vajab toitu ja tuge. Iseteadvus nõudis, et eestlane omas kodus peab ise peremees olema. See on kauge siht ja suur eesmärk, mille saavutamise vajab võib olla rea generatsioonide tööd. Oli vaja koondada, kasvatada inimesi, kes on valmis rahva huvide eest mitte ainult kannatama, vaid ka end ohvriks tooma.

Samal ajal on tärkamas ka sportiline liikumine. See liikumine tugineb sügavatele rahvuslikele ja ühiskondlikele vajadustele. Endises Venes sellest küll aru ei tahetud saada. 30 a. tagasi neile tegelastele, kes mõlgutasid mõtteid oma, eesti spordiseltsi asutamisest, oli see küll selge.

Vajadus võidelda eesti ühiskonna eest ja sportiline harrastus — need olid kaks kõrget aadet, mida kandsid endas „Kalevi“ asutajad. Need olid sihid, milles algas tegevust noor selts. Võitlus eesti ühiskonna eest oli eesmärk, sport — abinõu. Tol ajal polnud mõeldav mingisugune avalik poliitiline organisatsioon.

Spordiseltsi nime või nii öelda „suutsu katte all“ võis aga ka nii mõndagi korda saata puht poliitilisel alal, vähemalt rahvuslike iseteadvuse arendamisel. Sport kui sarnane teenis seda eesmärki, õhutades kasvavat generatsiooni isetegevusele, enese maksma panemisele, karastades keha ja vaimu, õhutades julgust ja võitlustahet.



Meesvõimleja roobaspuil.

Hingelt aga kalevlane pidi olema eestlane-rahvuslane, kehalt ja vaimult terve ja tahtejõuline. Iga kalevlase palavam soov oli hoida kõrgel Eesti nime, kuulutada seda nime ka neile, kes üleolevalt ja põlglikult olid harjunud vaatama „maarahvale.“

Kantud neist tõekspidamistest ja aadetest on Kalev tegutsenud 30 aastat. Need aastad on üldiselt ka suurte ajalooliste sündmuste aastad ja sellepärast vaheldusrikkad ka „Kalevi“ elus. Kui heidame pilku minevikku, siis näeme seltsi elus tõusu- ja mõnusaastaid, kuid Kalev on alati truu olnud oma aadetele.

Meid viiks väga kaugele üksikasjalisele vaatlemisele võtta kõiki sündmusi ja saavutusi kalevlaste peres. Meie võime vaid ära märkida, et kalevlased on püüdnud pakkuda kodumaale oma parima — kuni inimese kallima varani, milleks on elu. Kalevi ümber alati on koondunud arvurikas eesti inimeste ja eesti sportlaste pere. See arv tänapäevaks ulatub üle tuhande.

Ei ole liialdus, kui siin märgime, et suurem osa nimekamaid eesti sportlasi on võrsunud „Kalevis.“ Ja seda kõikidel aladel, mida eesti noor sportiline liikumine harrastab. Sellega „Kalev“ on kujunenud organisatsiooniks, millesse on koondunud teatud mõttes hulgad.

Kuid samal ajal „Kalevi“ teab, et sport puhtal kujul on siiski vaid abinõu — olla tõukejõuks kehalise kasvatusareenile. Kehalist kasvatust vajab rahvas kui sarnane. Kanda hulkadesse arusaamist selle vajadusest, kõigiti kaasa aidata tegelikele tööle sel alal — on kaunis ülesanne. Sellel põllul on „Kalevi“ püüdnud kasulik olla, mõnikord nagu kiuste ainelistele raskustele. Nagu öeldud, Kalevi sportiline tegevus oli mõeldud vaid abinõuks, et kasvatada eestlasi-rahvuslasi, mehi-võitlejaid. Seltsi asutajad on nagu loomusunnil selle tee valinud. Töö ja elu seltsis sidus kaevlasi ühiseks perekaks. Ja üle kõige oli Eesti ja tema tulevik.

Meie põlv on üle elanud suuri ajaloolisi sündmusi. Kalevi asutajate unistus — eesti ühiskond, on tõeliselt kujunenud eesti riigiks. Kuid võitlus iseseisvuse eest nõudis mehi-võitlejaid. Neid pakkus „Kalevi“ sündivale riigile vabatahtlikult. „Kalevi“ oli osutunud organisatsiooniks, kus arenes võitlustahe ja ohvrimeelsus, olgugi et vabadussõja algul olukord näis lootusetu.

Vabadussõjas nii mõnigi kalevlane langes. Meie kohus on neid meeles pidada ja austada.

Pärast vabadussõda näis, nagu Eesti on jõudnud alalise rahu lävele. Miks olla siis valvel, kui keegi ei ähvarda? Kuid meie elasime üle 1. det. 1924. Riiklikud kaitsesorganisatsioonid tegid oma tööd. Kuid kodanikud ise, organiseeritud kodanikud, kes koondunud „Kalevi“ ümber esimestena tulid ja jälle vabatahtlikult pakkusid end võitluseks relvadega riigi vaenlaste vastu.

1. det. hommikul „Kalevi“ tundis end õnnelikuna, et suudab kõhkle-mata otsustada ja tegutseda. See oli veerandsaja aastase moraalse mõjutuse vilj, mida Kalev ja kalevlased üksteisele avaldanud.

(Järg 4. leheküljel.)

Tartu koolide võimlemispidu.

Ernst Idla.

Kehakult. S. Val. kehalise kasvatuse inspektor.

I.

Maikuu viimasel päevil korraldasid Tartu võimlemisõpetajad koolide võimlemispeo, milline sündmus tohiks huvitada kogu meie kooliilma ja meie kehakultuuri tegelasi.

Oli võimalus jälgida Tartu koolide töötajajärgi võimlemise alal, millise õppeainega meie kool on äärmiselt nigelal tasapinnal, osalt olude (majanduslised), osalt valitseva võimlemist eitava arvamise ja osalt ka õpetajate puuduliku ettevalmistuse tõttu.

Ei saa eitada meie võimlemisõpetajaskonna edasipüüdlikkust ja suurt tungi paremuse poole, kuid kahtlemata osutub raskeks üksinda edasi rühkimine aastast aastasse õhkkonnas, kus võimlemisõpetaja peale sageli vaadatakse kui teisejärgu sõdurile.

Ei saa loomulikult pidada ka E. võimlemise õpetajate seltsi passiivsust liigete edasiõppimise ja täiendamise võimaluste loomisel.

On ekslik arvata, et ainukesteks hariduse täiendamise võimalusteks on täienduskursused, millised seni on kujunenud paratamatult ikka ainult suurteks harjutusmaterjali kokkukujumisteks, millest aga veel kaugeltki ei tarvitse oieneda võimlemisõpetaja tasapinna tõus.

Siin ei aita kroonulised täienduskursused ega ka kallid, sageli paljudele ülejõu käivad välisvõistlused, vaid siin on vaja hoopis midagi muud.

Ja see on see seesmine tarvidus, tung ja jänu teadusliku täienduse järgi, seesmine tõe-äratundmine, võltsimatu huviga suhtuda teise töösse. Oma tööviiside avastamine teisele loob uued ideed ja palju väärtuslikku, mitte aga konkurentsi. Sellest seesmisest tarvidusest tekkinud referaadid, kirjutised, demonstratsioonid kui sagedased korraldused suuremates keskustes, kui harvemad korraldused õpetajate-päevadel, kooli vaheaegil (talvel ja kevadel) ja muudel võimalustel neile, kes töötavad laiali mööda kodumaad, on koos vastava eriajakirjaga kahtlemata palju suutlikumad, kui kolme-nelja aasta tagant korraldatavad täienduskursused.

Selles suunas peaks ka oma tegevust arendama õpetajate koondused ja eeskätt E. Võimlemisõpetajate selts, kelle eesotsas meie parimad ja suutlikumad jõud.

Märgin seda just sellepärast, et ühe grupi Tartu võimlemisõpetajate suureulatusline töö oli veel kord selle minu poolt järjekindlalt propageeritava, täiendus-võimluste suuna, suurimaks õigustajaks ja esiletõstjaks.

Mitte sellisena, kui esimene või ainuke võimlemispidu, sest neid on meil ka varem korraldatud, vaid kui vastne nende mõtete kobestaja ja uuesti päevakorrale tooja.

Pidustus algas õpilaste mõjuva rongikäiguga Tammevälja staadionile, kuhu jõuti väikse hilinemisega. Rongikäigust osavõtjaid 8.000. — (Tartu andmed) ja unustamata mõjult.

Koolid marssisid staadionile defileerides.

Peagi olid õpilased rivistunud staadioni keskväljale, vastav käsklus ja kõnetooli asus Tartu koolivalitsuse ju-

hataja õp. Treumann, kes avas Tartu koolide esimese nii suurejoonelise võimlemispeo sütitava kõnega.

Peo kavas olid harjutused alg- ja keskkoolide tüdrukutele ja poistele, mängud, teatejooksud ja kõievedu.

Kuna minu ülesanne ei ole refereerida pidustuse üldkäiku, mis kiitva arvustuse leidnud juba ajalehtede veergudel, siis piirdun ainult pidustuste sügavama sisulise küljega, mis tohiks huvitav olla nii peo korraldajatele kui ka teistele.

Kõigepealt peab mainima, et Tartu võimlemise õpetajad pr. Karolin, prl. Borkmann, hrad Reinvald ja Kink, kui korraldajad toimikond, on teinud suure ja väga hinnatava töö, mis väärib kordamist, kus siis juba tuleks arvesse võtta ettetulnud puudused ja omatud kogemused.

Üldiselt programmi ja selle täitjaid hinnates peab märkima tõsiasja, et võimlejaid (umbes 1.100 võiml.) oli

naga maa juba ammugi enam ei ole. See mõjub ainult segavana ja liig kahvatuna.

Jälgides õpilaste riietust, peab mainima, et sellele, eriti poiste juures, vist Tartu koolides vähe tähelepanu pühendatakse, kuna riietus ei olnud kõigepealt ühtlane, rääkimata veel sellest, et paljudel poistel olid võiml. trikooide asemel seljas kantud ja määratud särgid ja jalas harilikud tänavasaapad.

Eriti võõrastavana tundus see keskkoolide poiste riietuse juures.

Tüdrukud selle vastu olid ühtlasemalt riietatud, kus võimlemisriietuse moodustas lai, alt kummiga, võimlemispüks, kantuna valge käisteta piiniga.

Minul ei ole kahjuks teada, kas võimlemistundidel on lubatav võiml. riietuse all pesu kandmine või ei, kuid niisugune riietus seda igatahes



Võimlejate rongikäik Tammevälja staadionile. Lipukandjate taga sammuvad vasakult paremale: koolivalitsuse juhataja õp. Treumann, prl. Borkmann ja koolinõunik Lang.

vähe. Arvestades Tartu koolide ja õpilaste üldarvuga, oli liig väike protsent võimlejaid toodud välja.

Kas need tänavariietusis rongikäigust osavõtnud õpilased siis koolis ei võimle, seda ei tahaks uskuda, kuid kui arvestamata jätta algkoolide 1., 2. ja 3. klassid, siis seisame igatahes fakti ees, mida kuidagi õigustada ei saa.

Võisin tähele panna rongikäigus õpilasi-sportlasi, kes harilikult ei puudu üheltki võistluselt, nüüd aga esinesid kas lipukandjatena või muidu kaasa-marssijatena.

Seda nähet ei saa kuidagi õigustada ja kui juba korraldatakse Tartu koolide üldvõimluspäev, siis peaksid sellest ka kõik koolid osa võtma terves koosseisus, välja arvatud muidugi harilik võimlemisest puudujate protsent haiguste ja muudel põhjustel.

Et peale võimlemise olid kavva veel paigutatud mängud, teatejooksud ja kõievedu, siis rikkus see suurelt massiharjutuste kaudu tekitatud üldmuljet ja andis pidustusele kuidagi kokkulapitud ilme.

Siin võib Tallinna võimlemise õpetajate seltsi korraldust kõigiti seada eeskujuks, kus on eraldatud teatejooksud üldvõimlemispäevadest ja mõlemad korraldatakse eraldi.

Mängude demonstreerimine sõna tõsisel mõttes on ajast ja arust niisugusel suurel võimlemispeol, pealegi kui meie nii madala mängu tasapin-

soodustab, mida muidugi ei saa lugega õigustatuks.

Kui seda sarnaste pidustuste puhul tehakse, on arusaadav, kuid võimlemistundidel peaks igatahes riietus olema kõigiti kooskõlas nende tervishoidlike nõuetega, mis võiml. õpetuses möödapääsematud.

Selles riietuse küsimuses ei tule süüdistada muidugi Tartu kooli, vaid siin peaks hasomin välja töötama kindla riietuse ja selle maksma panema äleriikliselt.

Olen võinud tähele panna, et see riietuse küsimus on üks akuutsemaid küsimusi kooli võimlemise tasapinna arendamisel, mille tõttu oleks soov näha siin rutulist asja lahendust.

Koolivalitsuse juhataja kõne lõppedes marssisid väljale algkoolide poisid oma juhataja, õpetaja Kinguga, eesotsas.

Väljale marssimine toimus harvendatult ja külje pealt, mis kogu pidustustel, välja arvatud keskkoolide tüdrukud, oli üheks suureks tehniliseks puuduseks.

Julge, kindel sammuline harvenemine oli esindatud siin „tippimisega“, mis sarnase harvenemise viisi juures paratamatult.

Algkoolide poisid täitsid kaht harjutust, missugused koosnesid üksikutest liigutustest, seega moodustades tuntud kombinatsioonharjutuse tüübi.

Esimesse kombinatsiooni oli paigutatud:

1. Käte- ja õlavöö lihaste jõu harj.
2. Külje-lihaste jõu harjutus (painutus ristiuude kohalt.)
3. Õlavöö ja käte lihaste jõu harj.
4. Hingamisharjutus.

Teine harjutus koosnes:

1. Jala-lihaste jõuharjutus (+ sise-elundid).
2. Selja-lihaste jõuharjutus.
3. Selja-lihaste jõu harj. (+ paenduvus-harj., paenutus rinnakorvi kohalt).
4. Hingamisharjutus.

Kõik need üksikud harjutused võimeldi kahes kombinatsioonis, üldpildi järgi otsustades, päris ladusalt, kuid oma üksikutes osades täitsid poisid neid kui kombinatsioon-harjutust kunagi, s. o. kogu tähelepanu pühendatud juhataja, muusika, teiste eesvõimlejate ja harjutuste järjekorrale, kuna tugev, jõurikas liikumine, üksiku liigutuse täitmine pingega, tahtejõuga jäi kõik tahaplaanile, kõige muu kontsentratsiooni arvel.

Üldiselt hea, kuid siiski halb, sest vaatamata üheaegsele täitmisele ja algk. poiste kohase, vägagi hästi õnnestunud jaondumisele ei saa öelda, et meie õigel teel oleks.

Kõike oli, kuid seda nende algkooli alaliselt liikuvate ja kraaplejate poiste kohast hoogsat, jõurikast ja elu sisaldavat liikumist ei olnud.

Ei olnud mitte sellepärast, et need poisid seda ei oskaks, või ei suudaks, vaid siin oldi koolimeisterlikult poisid sõna tõsisel mõttes pandud võimlema nii, kuidas nad tegelikult elus ei võimle, ehk ei peaks vähemalt võimlema.

Poisid olid kui nukud sooritamata harjutusi takti ja märguande järgi, olid surutud võõrasse distsipliini liikumise raami, millist ilmet suures muidugi ka osalt väikene lambipalavik.

Sarnaste pidude korraldamisel peaksid korraldajad muuseas võtma arvesse seda, et igakord püüdnud näidata midagi pidulikumat, kunstlikumat jne., ei anna kaugeltki neid tagajärgi, kui puhtsüdamlik lihtsus ja oskus esineda sellisena, nagu sa seda oma rähklejate ja kilkaajate poistega tege-likus elus elad ja töötad.

Arvesse tuleb ka võtta seda, et sarnased peod nõuavad ettevalmistusi ja sageli õige suuri, milledest kaalukam osa langeb õpilase kasvavale organismile.

Kui meie algk. poiste harjutuste juures ei näinud ainustki jooksusammu, milleks väga õnnestunult oleks võidud ära kasutada kas või harvenemisi, siis tundub mulle, et nende kahe kombinatsiooni kokkuseadmisel füsioloogilistest sihtidest kinni pida-mine põhimõttelikult on küll õige, kuid puudulik.

Ungarlane Bacsalmasi 45,49 ketast heitnud.

Budapestis peeti käesoleva hooaja kergejõustiku avavõistlused. Seal olid tähtsamad tagajärjed:

- 100 mt. Paku — 11,1.
- 400 mt. Titze — 52,4.
- Kõrgus — Herbzt — 185.
- Kaugus — Bacsalmasi — 682.
- Ketas — Bacsalmasi 45,49. Kulitz — 43,76.
- Kuul — Kulitz — 13,10.

4×440 yardi 3:12,8.

Kalifornias peetud üliõpilaste võistlustel on 4×440 yardi teatejooks kaetud 3:12,8 sek., mis on uus maailmarekord. Samas jooksti ka 4×110 yardi 40,8 sek.

Ervin Klausner Buenos Aires'is.

Pühapäev. Nii rahulikuna ja vabana tummed end inimene tol seitsmendal nädalpäeval. Ärkasin kaunis hilja — nii mauses 9 poiku. Hea uni oli mind jumalikult karastanud. Tappa tungis selget päevalgust, mis nagu käsituseks inimenele, kes veel veidi laseks tahaks. Kui sajaks vihana — mõtlesin... Aga ei, — hinges siiski kisendas midagi ülimat — päikest. Üles, üles kisendas uutest hinge melodoodia, mis ju nii õrn igal sportlasel, kui tõusnud särav püüke kõrgele. Mul polnud küll mingisugusi sportlasi kohustusi. Siiski hommikune käik värskes õhus on seotud sellega. Mul oli pisut teine havi — korraldada oma lilleaeda, ilustada elukohta, kus elan. Vast see kõlab liig romantiliselt teile, armsad kodumaa velled, — kuid usun, on ka teie seas palju, kes armastavad lilli. Ja teadke, et sportlastel on omajagu romantilisi näivisust.

Askeldasin aias siin-seal; istutasin roose, lõikasin oksa — kui äkki nagu väikselgest tuestast kõlab nagu tuttav bassihüüel: „Bon dia, señor Raymond!“ (Tere hommikust, härra Raymond.).

Vaatan ringi — mu jumal — on see viirastus... hooivärava taga seisab atletlik kogu, — peas sinine barett, kui mõni hispaania härjavõitleja.

Oo, Ervin! Kaehustame! Aga uskuge, ma vihastasin pisut, ta, kurivaim, pigistas mu konte liigagi kõvasti — aga ma ei näandanud seda jonnit pärast välja. Siis vaatasime mõlemad, kui kadunud vennad, teineteise otsa ja naersime nii lapselikult.

Noh, — kas pole ma jälle sinu juures, kallid sõber!

Jah, see rõõmustab mind eriti, et jälle koos oleme üle kolme aasta. Mõtlesin hakata etteheiteid tegema, et ta mulle üle 2 aasta polnud enam kirjutanud — aga — noh, süda andis järele, kurjad mõtted alksid rõõmule.

Mäletad Raymo, kui lahkusid Brasiiliast — ütlesid: „Errvints! usun kindlasti, Argentiinas varsti näeme.“

Ja ma vastasin sulle — aga kindlasti, Raymo.

Sa ütlesid siis — lahkumine on veel kord jällenägemine.

Kas pole — nüüd oleme jälle koos! Aga vabanda mind, kallid sõber — ah, olen nii tähelepanemata, ei märkagi sind sisse paluda, vaid seisame ikkagi aiavärravas.

Pole viga. Palun, tule istu siia aeda pingile — tahaks sind õige teravalt silmitseda.

Ja kujutage ette — ta hakkas selle peale südamest naerma. Ma naersin ka — ei jäänud ju muud üle.

Aga ei — siin oli midagi muud. Ta oli treeningul omad silmad hästi siniseks lasknud peksta ja tundis seltest vist piinlikkust või häbelikkust mu sõnade üle.

Kuid nüüd alles hakkasin naerma mina. Uskuge, ta sinisekslöödud silmaalused olid seda väärt, et isegi Buster Keatonile naeru peale oleks ajanud. Aga, noh, — kus sa's tohid palju naerda — poisikui härg, — ta väiksemgi käeliigutus oleks mulle saatuseks. Siiski julgustasin end nii palju — olen omas kodus ja politsei seisab lähedal nurgal.

Nii lorasime palju, tuletasime meelde vanu aegu, kodumaa sõpru ja

sportlasi — kuni viimaks jutt ka ametlikuks muutus.

Või nii — said Buenos Airesist naineger Felipe Lambertilt (Argent. end. polsija) kutse siiasõiduks võistluste pidamiseks.

Seda küll, va vennas. Tulin tema kutsele, sest tema oli lavitatud minu karjääri üle Brasiilias. Saabusin 15. aprillil s. a. — seega paar nädalat juba siin.

Em! mõtlesin, et kus on ilka kuraski pois teine — alles nüüd otsib mind üles, kui juba paar nädalat Buenos Airesis ümber lausunud on. Aga ära ütlesin kah, mis arvasin.

Mõistagi — tegi selle peale kahjatu-seva grimassi — millega ka leppima pidin. Ütles siiski nii palju: Sa elad ju kaugel ja mul oli palju asja-õendamisi.

Hea! ütles, kuidas end tummed siin uues riigis?

Ei tea mureseda midagi — süüa saab siin hästi. Ainult peaks muu ka hästi minema — siis pole häda midagi.

Oled sa mures oma edaspidise saatusega?

Ah ei — tunnen veel küllaldaselt jõudu kehas, et edasi tormata.

Millega on seotud su leping?

Tähtaeg on 3 aasta peale kindel, mille aja sees võistlen Argentiinas ja väljaspool — võõrsil, kuhu kutsutakse ja võistlusti saab. 25% saab manager.

Kas oled sa siinse poksikomisjonit poist juba vastu võetud?

Klausner tegi sellepeale kohutava näo. Ah, Kristus küll..! No on siin aga komisjon, iga vähemagi asja uuritakse ja puuritakse järele, mis üldse ühel lihtsurelikul leidub. Ja neid igasugu mõtmise ja katsumise aparate..! Tervelt 1½ tundi olin Aadama ülikonmas nende härrade ees.

Tähendab — kõlbad?

Mis sa's arvad — aga enne võistlust vaadatakse veel kord järele.

Tundub see sulle liig piinlik?

Osalt ja — sest Brasiilias sarnast peensust ei tunda.

Armas Ervin — ära unusta, et Argentiina on P.-Am. järele teine riik, kus polsist suurt huvi tuntakse, selle eest head raha maksetakse, milleks siis ka seotud äärmised piinlikkused poksijate suhtes.

Kas sa harjutamas kääd?

Oma manageri klubis, mis pole just esimesejärguline — aga harjutusteks „muu bier“ (väga hea).

On sul juhus olnud näha selle aja sees mõningat raskekaalu võistlust?

Jah — oli küll.

Mida leidsid, või õppisid sealt?

Selle peale Ervin sügas kukalt ja viivits vastusega. Tead, Raymo, ma ei armasta just palju neist rääkida, enne kui pole ise nendega jõudu proovinud — aga...

Aga?

Et sa mind selles suhtes rahule ei jäta — siis ütlen näipalju, et õppida polnud nendest midagi — ja nende tehnika ei ületanud põrmaugi minu oma. Usun — saad minust aru — ei taha end kiita sellega.

See on ju väga ilus sinust, et kiitmise teiste hooleks jätad, kuid siiski oled va vennal pois — armastad komplimente.

Kellega kokku lähed — s. o. sinu esimene vastane?

Carlos Oldani, (Argent., mineval

aastal oli P.-Am., kus kolmest võistlusest võitis 2.), keda nägin ka võistlemas mõni päev tagasi, — ta jättis paljugi soovida enesekaitstes.

Mis kuupäeval su võistlus aset leiab?

15. või 16. mail s. a. — 12 roundi peale.

Rõõmustav! Asjad hakkavad sul minema edu poole. Üiken, kui selle võistluse võidab, avanevad väravad edaspidisteks võistlusteks ja karjääriks.

Mul jääb soovida sulle kõigeparemat edu, kallid sõber! Tea, et kogu Eesti saab huviga ootama su esimest tagajärge. Seepärast julgust ja jõudu, sõber!

Püüan teha, mis suudan, sest kaotada esimest võistlust oleks mulle katastroofiks Argentiinas.

Ja mis mind veel eriti rõõmustab, Ervin, on see, et esined ilka nagu alati eestlasena. Veel kord mu pühaim soov — au Eestile ja su enesele!

Usu, Ervin — hellitan millegi pärast võitu südames. Võib olla, olen liigagi patrioot — võib olla...

Ka mina, Raymo, loodan võitu, sest tunnen end kaunis vormis olema, kana kaua aega veel jätkub ettevalmistusteks.

Siis kaldusin kõrvale. Kuidas meeldib Buenos Aires sulle?

Suurepärane! Ainult ära eksin veel — aga muidu nii kodane olemine. Aga külmem on siin kui Brasiilias.

Em! Südamest kiipitas veel midagi — midagi, mis küll seotud pole poksiga — andestagem siiski uudishimulike Spordilehe kaastöölisi. Kuulsin, sõber — sa olla naisemees ja perekonnaisa, — on see näi?

Klausner ajas silmad suureks, mis sugugi kooskõlas polnud ta siniste plekkidega näol. Hingast kord sügavalt, kõhatas ja nihutas veidi tooli.

Kus sa seda tead, — tuli lihtne, ootamata vastus.

Kindlasti küll ei tea, — olen vaid kuulnud.

Ah, nii — jah, see on õigus. Abellus juba annu. Naine on hispaanlanna Sevilla'st. Olen juba papiks saanud, ja millal sina siis kord papiks saad?

Olge lahkud, milline küsimus minule äkki. Päris punastama pani.

Näitas mulle ka oma perekonna pilti. Tundsime südamest hellust nii armsa perekonna vastu. — Siiski hinges torkas midagi, mis ütles rahulematust nii noore ja karjääririkkal teel viibiva poisi vastu.

Kui veel lubad — ütles, oled rahul oma saatusega?

Oo ja! Miks ei peaks ma rahul olema. Olen nii õnnelik isa ja tunnen veel suuremat rõõmu selle üle, et mu väikene „põngermann“ kunaski ei nuta, vaid aina naerab nagu ma isegi.

Selle peale tõesti Klausner naeris vist sama lapsikult kui ta lapski — ja me surusime sama südamlõikultki kätt lahkumisel järgmiseks kokkusaamiseks.

Ta viimased sõnad olid: „Raymo — kui kirjutad Eesti Spordilehele, siis palun, anna minu poolt edasi kõige soojemaid tervitusi kodumaa sõpradele ja üttele palju tänusi Spordilehe omule saadetud lehtede eest!“

Adeus, Raymond!

Adeus, Ervino!

*

Nii on siis Ervin Klausner otsaga Buenos Airesis. Tahan ütelda ainult ühte, et pois on tõesti tugevaks läi-

nud kehast. Ei ole enam see endine Klausneri pois. Ja kui ta esimese vastase, Oldani võidab, kes paremate hulka siin kuulub, on temal teed enam-vähem lahti.

Siis märgiksin veel heameelega ta seniseid tagajärge, mis võitudega lõppenud:

1926. a. 25. 3. Rio de Janeiro — löi sakslase Schelkeri t. k. o. 6. r. 10. 4. Sao-Paulo samaga võitis 1. r. k. o. 10.6. Soldier Jones, R. de Janeiro — kanadalane, draw. 10. r. 17. 6. Jhon Bernard, Sao-Paulo, leedulane, draw 10. r. 7. 8. Di Lorenzo, Sao Paulo, argentiinlane, k. o. 7. roundil.

1927. a. 1.1 Jose Santa, R. de Janeiro, portugallane. Kaotas ainult temale t. k. o. läbi 2. roundil. 5.3 Caramaru, R. de J. bras. v. punkt. 10. r. 13. 4. Epifanio Isla, Sao Paulo, argent. draw. 6. r. 30. 7. Joa Grande, R. de J. bras. v. võit äravõetmise teel 3. roundil.

1928. a. 14. 4. Antonio Sebastiao, Sao Paulo, bras. v. punkt 10. r. 8. 6. Ismael Haki, Sao Paulo, siirlane, k. o. 11. r.

1929. a. 5. 1. Ismael Haki, S. Paulo, siirlane, v. punkt. 6. r. 1. 4. Oskar Davitson, Sao Paulo, eestlane! k. o. 5. r. 24. 5. Stevan, S. Paulo, leedulane, k. o. 1. r. 14. 6. Gabriel Buttori, S. Paulo, argent. k. o. 1. r.

1930. 22. 7. Williams Jack, R. de Janeiro. U. S. A. k. o. 2. r.

1931. a. 3. 1. Antonio Sebastiao, R. de Janeiro, bras., v. punkt. 10. r.

Neist näete, et Klausneril on täielik võitude seeria seljataga. Seepärast loodame kõige paremat tulevikus.

Buenos Aires. Raymond Pöder.

Soome üliõpilaste meistrivõistlused.

Soomes on üliõpilased juba omad kergetõustiku meistrivõistlused ära pidanud. Tagajärjed kevadisele ajale vaatamata olid head.

100 mt.: Virtanen — 11,5; Tolamo. 200 mt.: Virtanen — 23,2; Tolamo — 23,2; V. Tolamo — 23,4. 400 mt.: V. Tolamo — 52,8; Y. Hentola — 53,2. 800 mt.: Tarvainen — 2:02,7; Jansson — 2:02,8. 1500 mt.: Tarvainen — 4:19,8; E. Tarvainen — 4:19,8. 5000 mt.: Puukko — 16,41; Haapamäki — 17:04. 110 mt. tõkkes: M. Tolamo — 16,7; Ruuth — 17,1. 400 mt. tõkkes: Peltonen — 62,3. Kaugus: M. Tolamo — 675; Sjōman — 674. Kõrgus: Kokkonen — 180; Rinne, M. Tolamo, Reinikka — 175. Kolmik: Rajasaari — 14,14; Sjōman — 13,86. Teivas: Vinter — 365; Häkkinen — 340. Kuul: Vaalamo — 13,90; Viiri — 13,65. Ketas: Vaalamo — 43,86; Viiri — 40,90. Oda: Reinikka — 59,11; Storgårds 58,09.

— Alfredo Binda on võitnud Itaalia jalgrattavõistluse, kuna ta 243,5 km. kattis 8 tunni 11 min.

— Kalle Högström Jönköpungist, Rootsis, on tõuganud kuuli 14,47 mt. Kuna ta on alles noor jõud, siis rootslased panevad temale suuri lootusi.

— Pariisis peetud kergetõustiku võistlustel Sera Martin jooksis 400 mt. 49,8 sek. Leduc — 1500 mt. 4:04,4 s.; Raymond — 5000 mt. 15:46 ja Verraux — 100 mt. 11,2.

Kaks jalgpallivõistlust Viljandis.

Tartu jalgpalliklubi kaotas Viljandi kaitsel. spordiklubile 1:0 (1:0) ning võitis Sp. s. „Tuleviku“ meeskonda 5:1 (1:1).

Möödunud suvistepühade ajal peeti Viljandi kaitseliidu spordiklubi korraldusel Viljandis kaks jalgpallivõistlust. Esimesel pühapäeval oli võistlus kahe linna — Tartu ja Viljandi — paremate meeskondade vahel, kuna teisel pühapäeval tartlaste vastu esines noortest algajatest koosnev sp.-s. Tuleviku meeskond.

Et tartlased Viljandi tulid veoautodel, ning teed nende linnade vahel on äärmiselt halvad, siis jõudis Tartu meeskond pärale alles vähe aega enne võistluse algust. Kiire korras asuti ümberriietumisele, et õigeaks ajaks platsil olla.

Kuna hommikust saadik sadas tiheadat vihma, siis oli ka mänguväli porine ning väravaalustel suured veelombid.

Mäng algas vahekohtuniku V. Kübara (Viljandi) juhtimisel. Poole vahel õnnestub viljandlastel, kes valivad alla tuule. Alglööki kuulub tartlastele, kes kohe teevad pressi viljandlaste värava alla, kus kaitsespaaril Pukk-Leemet tuleb tõsisesse võistlusesse asuda. 6. min. langeb tartlaste kasuks esimene nurgalööki, mis aga välja lüüakse. Siis saavad viljandlased ka enam hoogu ning mäng kandub keskväljale. Üldiselt näivad mõlemad meeskonnad võimetelt võrdsetena ning värava alla pääsevad vaid

läbimurretega. 23. min. viib viljandlaste parem tiib lühidate söötudega palli tartlaste värava alla, kuhu siis tekib ka tihe meeste hulk. Soodsat momenti kasutades lööb viljandlaste p.-s. tugeva hoobi madalalt vasakusse nurka, et v. v. Pool ei saa püüdmisele asudagi. Kohe peale lahtilöögi tuleb Viljandi v. v. paar „õudset“ palli pareerida, mis likvideeritakse ka õnnelikult. Esimene poolaeg lõpebki 1:0 viljandlaste kasuks, kuna nurgalöögid 4:1 tartlaste eduks.

Teise poolaja alul kohe nähtub, et tartlastel on kindel tasumise himu, mistõttu viljandlased näivad ainult vastaste pealetungide tõrjujatena. Pall on kui kinni viljandlaste poolel. Paaril korral tartlaste kskplks. Kull lööb ebaõnnestunult üle värava või jälle lähedalt mööda. Ka päästab v. v. korduvalt. Siis aga 32. min. riivab pall vsk. Leemeti kätt karistuslööki, mis eest määratakse karistuslööki. Lööma asub kskplks. Kull, kes tahtis teha hästisihitud lööki, lööb kohapealt. Kuid tasa löödud pall jääb pidama v. v. sülle, mistõttu luhtub ka see suurem tartlaste väravavõimalus.

Siis enne mängu lõppu võtab mäng, mis korra juba loiuks kippus jääma, enam hoogu, kuid lõppvileks jääb tagajärg siiski endiseks ning viljandlased lahkuvad väljalt napi võiduga,

olles sooritanud hooaja esimese mängu õnnelikult. Nurgalöövide vahel jäi 5:4 viljandlaste kasuks.

Teisel pühapäeval oli ilm päikeseküllane ning väli heas seisukorras. Jälle ebaõnnestub tartlastel väljapoole valik, kuna viljandlased saavad alla eredalt paistvat päikest. Et viljandlased on kõik kasvult väikesed võrreldes vastastega ning mängukogemusi võrdlemisi vähe, siis on kõigi arvamine tugevast viljandlaste lüüasaamisest. Kuid neid päästab ikka ja ikka südi vastupanu tahe ning koduse mänguvälja hea tundmine. Alul näib küll, et mäng on pea täies ulatuses viljandlaste värava all, kuid siis saavad oma meeste „kiskoori“ julgustamisest hoogu ning viivad nii ka mitmel puhul tartlaste värava hädaohtlikku seisukorda. 23. min. on viljandlastel kasutada nurgalööki, mis hästi lööduna kandub värava alla, kus tšenter pealöögiga alla värava nurka selle väravaks realiseerib.

Nüüd on tartlastel jälle enam tahet tasumisele asumiseks, sest kahe kaotusega koduteele asuda on ka narr. Ja tasumise võimalus tuli 41. min., mil viljandlaste kaitse peaga palli tõrjude pani käe vastaspoole mängija õlale. Seekord karistuslöögi sooritas Kull lööb üles vasakusse nurka. Viimased min. enam muudatust ei too.

Teisel poolajal on viljandlastel päike vastu, siiski püsib mäng enam-vähem keskväljal. 13. min. aga langeb teine värav viljandlaste kahjuks, mis näib juba halvavat noorte mängijate mängulusti. Kuid siis oma mees-

te ergutushüüete all suudetakse pall veel paaril korral tartlaste värava alla viia, kus isegi ühel sarnasel juhul näib värav viljandlaste kasuks langevat, mille suudab likvideerida vaid v. v. Pooli väljajooks.

Aga siis edasi on noortes mängijates märgata juba väsimust ning kolm väravat langevad õige kiirelt üksteise järele 28., 36. ja 38. mänguminutitel. Näib juba, et lõppminutid toovad viljandlastele katastroofilise kaotuse, ent siiski hädaohtlikud momendid likvideeritakse õnnelikult ning lõppvileks jääb kaotus 5:1 viljandlastele, kuna nurgalöögid jälle viljandlaste kasuks 2:1.

Üldiselt tartlased seekord kuigi headena ei esinenud, pigemini jätsid mänguvõimelt nigelat muljet. Ka viljandlased olid varakevadisel veel alavormis ning koosmäng lonkas pea täielikult, olles selles suhtes siiski tartlastel parem, kuna viimastel kokkumängu pea polnudki.

Rahvast oli kummatki mängu vaatamas 200—300 inimese ümber.

Pall.

Spordi propagandapäev Narvas.

Eelmiste aastate eeskujul korraldati ka tänava Narvas spordi propagandapäev 31. mail. Organisatsioonid rivinesid kooli platsile, kust algas rongikäik 1. div. orkestriga eesotsas läbi linna spordiväljale. Spordipäeva avas Narva „Võitleja“ sp. org. esimees linnanõunik J. Metsatalu päevakohase kõnega, milles toonitas päeva tähtsust.

Järgnevad kergejõustiku võistlused.

Kavas oli: 100 mtr., 1500 mtr. ja olümpia teatejooks (800+400+2×200), kõrgus, kaugus, kuul, oda ja naiste teatejooks 4×60 mtr., 100 mtr. võidab O. Topman („Võitleja“), aeg 11,7; jättes teiseks Lilienthali (PSR) 12 sek., kolmas Boltšak (kv.), O. Topmanni tagajärg arvestades sellega, et jooksurada oli väga pehme (alles eelmisel päeval parandatud) ja kõva tuul vastu, vägagi rahuldav. 1500 mtr. võidab V. Treinberg (kv.) aeg 4.34,2; 2) Koiv (kv.) 4.54,0; 3) Kaskov (Astra).

Kõrgushüpe: 1) Pysa (kv.) 1.70 mtr.; 2) Küllis (Võitleja) 165; 3) Lilienthal (PSR) 1.60 mtr.

Kuul: 1) Lilienthal (PSR) 12,15 mtr.; 2) Voitk (PSR) 12,7; 3) Küllis (Võitleja) 10,9.

Odaheitel üllatas noor Kaboral (Astra), kes vanameister Üttile kahe meetriga „ära tegi“, saavutades 47,49 mtr.; 2) Ütt (Võitleja) 45,14; 3) Lilienthal (PSR) 40,62.

Kaugus: 1) N. Küttis (Võitleja) 6,65 mtr.; 2) Lilienthal (PSR) 6,22 mtr.; 3) Boltšak (kv.) 5,67 mtr.

N. Küttise tagajärg 6,65 (esimene mitteleotav hüpe üle 7 mtr.) on parim võistluspäeva saavutus.

Järgnes olümpia teatejooks. Võitis üllatuslikult kaitsevägi, koosseisus: Kask, Ferchen, Kuusenthal, Boltšak) ajaga 3.56,5; 2) Politsei sp. ring — (Tiisfeldt, Bethlem, Lilienthal ja Voitk) 4.05,1; 3) Võitleja 4.06,9.

NPSK oli kindel tahe võita olümpia teatejooksu, kuid teate üleandmine ebaõnnestus; põhjus: ankrumees Lilienthal ei jõudnud end tree-ningpükstest tarvilise kiirusega va-

Tallinna „Kalev“ pidas 30 aasta juubelit.

(Algus 1. leheküljel.)

Kalevlaste algatus 1. dets. hommikul pani leegitsema suure tule, mis nüüd kaitseliidu ja naiskodukaitse näol Eesti saatuse teed umbrohist puhastab ja valgustab.

Nii lühidalt see, mis Kalev möödunud 30 a. jooksul on tahtnud ja mis ta on suutnud. Kalevlased alati on teadnud, mis nad tahavad. Mis kaalub see, mida nad on suutnud — pole nende hinnata.

Omas tulevikutões Kalev tahab kinni pidada kord rajatud sihtidest, olgugi et väliselt olukord on hoopis teine kui 30 a. tagasi. Eksivad need, kes arvavad, et iseseisva riigi kodanik alalise rahu otsimise ajajärgus ei tarvitse valvel olla. Tegelik elu läheb oma rada ja „Kalev“ omas töös tahab jääda maa peale ja inimeste keskele, kus veel nii palju kurjust ja ülekohtu.

— „Kalev“ saab oma jõu ja olude kohaselt aitama kaasa, et Eestile võrsuks mehi-naisi, kes otsustavatel aegadel tahavad ja suudavad iseseisva riigi kodaniku kohust täita.

— „Kalev“ tahab endiselt, et eesti sport väärikust tunnustust leiaks väljaspool meie kodumaa piire.

— „Kalev“ tahab endiselt, et hulga saaksid sportliselt ja keha kasvatuslikult karastatud.

— „Kalev“ unistab, et meie noorsugu võtaks omaks kalevlaste aated, koondudes ja organiseerides end mitte spordi kui sarnase pärast, vaid kõrgemate sihtide taotlemiseks. Jäägu sport abinõuks.

— Järgnev põlv on iseseisva Eesti esimene põlv. Kalevlaste vaim, s. o. rahvastunne ja ohvrimeelsus ning võitlustahe oli see, mis tõi meile vabaduse, ja teile, noored, — suure ja uhke päranduse vabariigi näol. Kui kasvate kalevlaste vaimus, ei ole kardetavad rahva helgele saatusele ka tugevamad tormid.

— „Kalev“ tervitab täna kõiki, kes temaga ühist teed tahavad käia — kes Kalevis endas või teistes organi-

satsioonides võimalikult oleks rahvuslane ja isamaalane.

Järgnes hulk tervitusi isiklikult kui ka telegraafi teel. Haridus-sotsiaalministri nimel tervitas direktor G. Ney, Kalevi pataljoni poolt ülem kol. Vende, asutaja liige T. Ussisoo, kes meele tuletas aega 30 aasta eest ja seda juubelpäevaga võrdles. Naaberseitside poolt olid esitajad. Naiskodukaitse ringkonna ja naisseitsi poolt tervitas pr. Tõrvand-Tellman, et viimase seltsi algatusel Kalevi juure loodud „Lindadest“ on üle maa paisunud naiskodukaitse organisatsioon. Tervitas ka Viiburi „Sudet.“

Telegramme oli üle 70. Seal oli tervitusi riigikogult, valitsuse liikmetelt, keskkondustelt kodukaitse ja spordi alalt. Tervitusi olid saatnud pea kõik seltsid välismailt, kellega Kalev läbikäimises. Ka Ameerikas viibivad seltsi liikmed polnud juubilarid unustanud.

Pühapäeva hommikul oli seltsi poolt Rahumäe kalmistule vabandussõjas langenute kalevlastele mälestussamba avamine.

Kell 5 p. l. korraldas selts sportlaste rongikäigu läbi linna. Sirgetes ridades sammus üle 400 inimese kesklinna tänavail seltsi ja riigi tööstuskooli orkestri saatel. See rongikäik äratas elavat tähelepanu, kuna kogu tee tihe rahvahulk oma pilkudega marssijaid saatis.

Rongikäigule järgnes seltsi väljal defilee spordi keskliidu esimehe J. Laidoneri ja linnaapea A. Uessoni eest mööda. Sportlased demonstreerisid selle järele omi võimeid. Algasid naisvõimlejad, kes jälle kord näitasid, et võimlemine küllalt kaasakiskuv ala on.

Nüüd peetakse mitu ala korraga.

Jookstakse, maadeldakse, poksitakse ja tõstetakse. Umbes 3000 inimest jälgib huviga ühte kui teist ala.

100 mt. jookseb E. Rähn 11,8. Teiseks tuli Tomson.

Naiste 100 mt. võidab S. Teitelbaum — 13,5 sek.

Ameerika vabamaadlust demonstreerivad Männik ja Palm. Järgmiseks paariks on Kursman ja Kullisaar.

Poksidemonstratsiooni pakuvad Reino ja Ivanov ning Valdman ja Võrgi.

Tõstmist näitavad Max Oley ja Luiga. Viimane kahega tõukamises saavutas kergelt 145 kg.

Kuulitõuge pakub pinevust. Eliit on esitatud. Suuk heidab 14,36, Viiding 14,50. Teised vähem. Lõputagajärg: Viiding — 14,60, Suuk — 14,36, Oole — 12,30. Tagajärg kannatas pehme äratõuke-koha tõttu.

Kaugushüppes E. Tamm lõi L. Rähna. Tagajärjed: 6,33 ja 6,16.

Järgneb 7 mehe osavõtul 3000 mt. jooks.

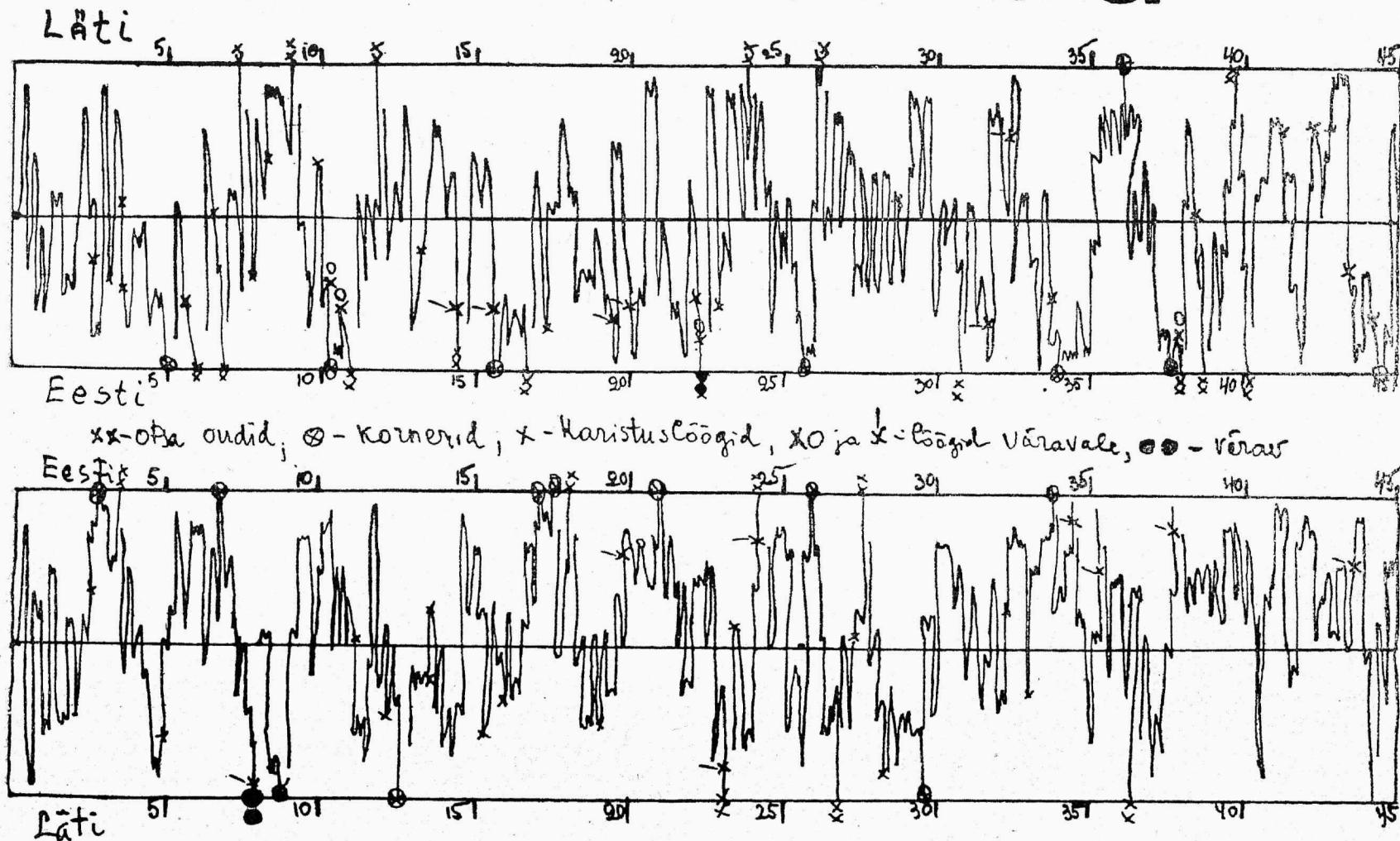
Esikohale rühub alul vanameister F. Beldsinski (Kalev). Talle järgneb Prost (Sport). Esimese kahe vahel käib tugev võistlus 3200 meetriini, siis jätab Prost Beldsinski enda seljataha ja suurendab vahemaad järk-järgult kuni lõpuni. Esimesena lõpetas jooksu Martin Prost, kes saavutas aja 8.56,2. Eesti rekord on F. Beldsinski käes tagajärgjega 8.52,2. Teiseks tuli F. Beldsinski 9.08,8; kolmas F. Dunkel 9.34,2.

Jooksule järgnes võrkpalli demonstratsioon naisvõrkpallis Kalevi ja Estimaa spordiseltsi vahel. Meeste korvpallis esinesid samased vastased. Mõlemas mängus tuli võitjaks meisterselts Kalev.

Kergejõustiku ja ühtlasi juubelivõistluste viimaseks alaks oli 20 × pool Kalevi välja ringi teatejooks, millest võttis osa kaks Kalevi meeskonda. Võitis „valgete“ meeskond, kelle ankrumees Estimaa oli vastastest umbes 35 meetri võrra ette jõudnud.

Kogu ettevõtte ja kava teostus väga libedalt ja jättis pealtvaatajatele hea mälestuse.

14. Eesti-Läti maavõistlus jalgpallis.



Toodud joonis näitab piltlikult Eesti-Läti 14. maavõistlust jalgpallis peetuna 28. mail Riias. Märkitud on pooled. Silma torkab suur kornerite ülekaal lätlaste kasuks. Teisel poolajal on Läti märgatavalt ülekaalus. 8. min. langeb Eesti kasuks ainus värav mängu jooksul. Pall tuli paremalt poolt Räästase söödust ning parajal hetkel andis Einman viimase nõksu ning pall oligi möödas maaslamavast väravavahist Vis-

last. Foule tehti tol mängul palju. Kokku umbes poolsada, millest võib olla kaks kolmandikku meie kahjuks. Meie hindamiste järele oli mäng elav ning kumbki pool mängis innuga ja tahtega. Mis mängu veidi takistas, oli vahekohtuniku vile karistuste määramiseks kui ka tihedad oudid, mis tulid välja ainult tribüünide poole, seega esimesel poolajal Eesti meeskonnale paremal pool. Hoogu pidurdasid ka tihti kauged pallid, kuna prooviti jõudu kaitsepaaride vahel „kauguslööke“. Muidu oli kevade kohta tahet ja jõudu küllalt. Läti meeskond põles sisemiselt soovist võita ning tublisti võita. Meie meeskond rahuldus oma tahtega mängida.

Kuid vastupidisel seisukohal on lätlased. Riia vene leht kirjutab mängu ülevaates: „Kaua pole võimalust olnud näha nii aeglast ja igavat mängu. Energiata, tempota, löökideta, valmistuseta; midagi sarnast, mis kutsuks esile spordihuvi. Keegi ei torganud eriliselt silma, kuid teisest halvemini mängisid peaegu kõik. Lootuseta, kevadine matsh; parem sarnasel ajal maavõistlust mitte korraldada. Selle hindamise juure võib lisada, et õieti pealelööke oli vähe. Needki, mis tehti, olid kaugemaa pealt. Veeredes mööda maad kaotasid nad oma kiiruse ja otstarbe.

Mitme fouli ja lahtise mängu järele Läti 5. min. saab enda kasuks korneri. Pall läheb värava taha. Kohe järgneb trahvilööök, mille Behrsin lööb outi. Varsti on uus out. Nüüd hakkab Eesti meeskond suruma. Trahvilööök annab kõrge palli, mille püüab Visla; kuid laseb lahti. Kohal pole eestlast ning kaitse toimetab palli eemale. 12. min. on lätlased jällegi hädaohilikud. Priede annab terava löögi, kuid Tipner suudab veel

paremakäe näppudega palli korneri juhtida. Järgneb keskvälja mäng hädaohuta ja löökideta väravate all. Eestlased käsitavad palli paremini. Räästas on kord suutnud läbi suruda. Ta läheneb väravale, kus ainsaks vastaseks Visla jäänud. Oodatakse viimast nõksu, kuid Räästas viivitab, vaatab ümber ja ongi soodne juhus kadunud. Siis lüüakse pall peaga üle Läti väravate. 35. min. laseb Visla püütud palli lahti. Mees on ise pika li. Kuid puudub viimase löögi andja. Poolaeg lõpebki väravateta.

Teisel poolajal Pavlov on parajasti värava all; pall on kaitse ja Tipneri vahel. Pavlov lööb, ning pall lendab Tipnerile vastu keha. Tuleb korner. Samast halvast seisukorrast aga tuleb

Eesti kasuks värav.

Pall lendab vastaspoollele ning Räästas suudab Läti poole lõpuni, tsenderdab siis ning Einman mõne meetri pealt turkab palli väravasse.

Eestlased jäävad nüüd juba kaitseesse ning pääsevad ainult üksikutele juhtudel vastase trahvikasti, kust nad aga veel kardetavaks ei muutu. Läti ei suuda aga teravaid palle lüüa.



Eugen Einman, kes lõi värava Eesti eest.

Mängu esimesel poolel mängiti Eesti poolt parema tiivaga, teisel poolel vasaku tiivaga. Vä. Kass aga lõi kõik kornerid „metsa aia“ taha.

Omas kaotuses olid lätlased täiesti üllatatud. Enne mängu nad küll kõnelesid võimalikust kaotusest; kuid arvata on, et nad seda ikkagi ei uskunud. Ometi „tegid“ nad hea kassa, kuna üksi seisuplatsid maksid 2 latit. Kassa oli 6000 latti, kulud aga kolmandik. Laekahoidja rõõmustas, liidu esimees Ruiga aga vaikis ja jaamas kurvalt seistes ei tahtnud sõnagi kõnelda.

LÄBI LINNA TEATEUJUMINE TARTUS.

Möödunud pühapäeval korraldas Tartu Veespordi klubi Emajõeel läbi linna teateujumise, kusjuures kahel meestevahetusel tuli sisse hüpata Vabaduse- ja Kivisilla käsipuielt. See „ime-tegu“ oli meelitanud sildadele ja kallastele määratud rahvahulgad, kes otse müürina palistasid ujumise vaatepiirkonda. Võistles neli meeskonda, 3 korraldava klubi ja üks Tartu Kalevi. Võitjaks tuli Veespordi klubi meeskond, mille koosseisus olid: E. Pokats, Poots ja A. Niggol.

Saksa suurkaotus Austriale.

Saksa pidas kodumaa pinnal järjekorralist jalgpalli maavõistlust Austriale vastu. Suureks üllatuseks lõppes see hiiglakaotusega Saksale, sest 6:0 vahekord määrab juba vastase täit hävinemist. Sakslased tunnistasid ise, et vastased olid neist klass parem. Kuid tagajärg oleks võinud olla ka 4:2, halvemal juhul aga isegi 10:0.

Thomas jooksis inglise miili rekordi.

Thomas jooksis Stanford Bridge staadionil ühe inglise miili 4:13,4, mis on uueks inglise rekordiks. Ilmarekord kuulub Nurmile ajaga 4:10,4. Noorest inglasest võib vana rekordile hävitaja tekkida.

bastada, mille tõttu teatepulk pidurdus, kuid siiski oli kaitsevagi ilmselt parem.

Järgnes teatejooks naistele 4x60 mtr., milline oli võistluskavas ainsa numbrina naistele. Võidab NTHK naiskond, kelle seas esines ka Narva kaunitar sportlanna prl. L. Einstein, kes ka oma seltsi värvid võidule viis.

Naiskonna koosseis: Silmato, Develkis, Tomasson, Einstein, aeg: 35,4 sek.; 2) „Võitleja“, 3) „Astra“ naiskond.

Üldvõitjaks tuli Narva „Võitleja“ sp. os. 14 punktiga, vaatamata sellele, et hulk „Võitleja“ paremaid sportlasi startis kaitseväge värvide all. Üldse võib saavutatud tagajärgedega rahule jääda, kuna võistlused olid esmakordsed ja mitmed paremad sportlased treeningu puudusel polnud suutnud tavalise vormi kõrguse ni jõuda.

Võistluste peakohtunikuna toimis J. Metsatalu väga energiliselt, mis aitas kaasa võistluste kiireks läbiviimiseks. Lõpuks järgnes jalgpalli võistlus kohaliste N. Ü. „Astra“ ja NMKÜ Kreenholmi osak. meeskondade vahel, mis lõppes viigiga 1:1 (0:0). „Astra“ oli tehniliselt parem, kuid meeskonnal puudus võistlusind, mida NMKÜ treener G. Kalkun oma poistele külge on kasvatanud.

Kehakultuur olgu riigi alusmüür.

Enneolemata sport-kõneõhtu „Võitlejas“.

Hiljuti korraldati Narva Võitleja sp.-os. poolt Võitleja ruumides Narvas esimest korda enneolemata sport-kõneõhtu. Rahvast oli murruna kokku tulnud — ligi 600 kuulajat.

Esimesena kõneleb kapten A. Raudsepp teemil „Kehaline kasvatus ühiskonna ja kaitsevõime seisukohalt.“ Käsitades oma teemi psühholoogia ja kasvatusseisukohalt, leiab referent, et sport on parim abinõu, mille varal meie võime noori kasvatada tugevateks ühiskonna liikmeteks ja tublideks kaitsevõimeks, oma riigi aaks.

Teisena kõneleb linnanõunik Joh. Metsatalu teemil „Sportorganisatsioonide ülesanded“. Referent selgitab sportorganisatsioonide administratsiooni külgi ning ülesandeid ja eesmärke. Juhib tähelepanu sellele, et tihti heidetakse ette, nagu oleks sportorganisatsiooni eesmärk ainult „rekord“, kuid unustatakse seal juures täielikult, et, näiteks, kirjanduse alal Schiller, Goethe j. t. ka suured rekordimehed olid.

Sportiline rekord ei ole sugugi nii hirmus, nagu seda mõni võib ette kujutada ja selle sõna endale suhu võtab, et seda välja puistada igal kohasel ja mittekohasel hetkel.

Rekord enesest ei ole muud midagi, kui määrab teatava arenemise punkti ja on ka kaudne eesmärk, kusjuures selle taotlemisel tuleb teadlik olla. Sportorganisatsiooni ülesanne on — koguda noori ja võimaldada neile tegevust kehalise kasvatusel alal. Seda tööd vaja aga rajada enam teaduslikule alusele. Siis kaovad liialdused ja ebateadlik sportimine, mis asjale ainult kahjuks võivad olla. Sportorganisatsiooni eesmärk on — kasvatada noori kehaliselt ja vaimiliselt elujõulisteks kodanikeks. Selleks tuleb aga sportorganisatsioonis koostööd arste, õpetajaid (pedagooge) ja spordieriteadlasi.

Kolmandana kõneleb keskkoolide võimlemisõpetaja pr. L. Kütt teemil „Tänapäeva naise suhtumine spordisse“. Referent juhib tähelepanu sellele, kuidas tänapäeva elutingimused seavad üles teatud nõudeid naise üldisele arengule. Ta peab olema elujõuline ja vastupidav eluvõitluses ja terve — kui ema, kui kogu rahva elujõukandja. Naise tervisest oleneb perekonna, riigi ja kultuuri heaekäik. Naine peab olema teadlik oma kohustustes ja ülesannetes. Eriti tähelepanu tuleb pöörata naisnoorsoole tema suurematel arenemise aastail. Seni on seda ainult koolinoorsoole võimaldatud. Suurem osa meie naisnoorsoost peab aga sumbunud vabrikutes, toimunud töökodades ja kitsastes kontorites oma arenemisaastaid mööda saatma. Nii kujunevad neist nõrgad, jõuetud naised.

Arstid, seltsid, omavalitsused ja riik peavad siin appi tulema võimaldades tarvilikku kehalist arengut neile, kel suured kohustused rahva tervise ülalhoidmisel ja tõstmisel, — tulevaste emadele.

Elviimasena kõneleb keskkoolide võimlemisõpetaja hr. O. Topman teemil „Uue koolivõimlemise sihid ja ülesanded“.

Referent juhib kuulajaskonna tähelepanu sellele, et Kreeka ja Rooma

õitseajajärk oli sel ajal, kui seal hinnati kehakultuuri, hoolitsevi kodanikkude vaimlise ja kehalise tubliduse eest.

Praegusel ajajärgul on sport jällegi eluvajaduseks saanud, mis tingitud tsivilisatsiooni pahedest, mis kaasa aitavad inimsoo nõrgestamiseks. Teatavas suhtes kuulub nende pahede hulka ka meie praegune kool, milleks referent toob hulka vastavaid näiteid. Selle pahe vastu võitlemiseks on parim abinõu võimlemine ja sport. Sellepärast on ka sportiline liikumine, eriti peale ilmasõda, riikide juhtivate jõudude poolt tunnustamist leidnud ja koolides, eriti viimase ajal, hakatud enam rõhku panema koolivõimlemisele. Selle tagajärjel on ka koolivõimlemine eriti viimase 10 aastaga tunduvalt muutunud. On alus pandud uuele koolivõimlemisele, mis rajatud enam arstiteaduslikele alusele. Eriline rõhk on pandud siseorganide arendamisele. Vana võimlemise juures olid siseorganid peaaegu täiesti unustatud. Suurt rõhku pandi enamalt jõu, liigutuste ilu ja keeruliste kombinatsioonide puhtuse peale ning valmistati õpilasi peaaegu liikult pidude jaoks ette, kuna liigutuste kasulikkuse peale vähe mõeldi. Selle tagajärjel oli vana koolivõimlemine täieline asendvõimlemine, kusjuures harjutusi täideti üldises taktis ja rütmis. Seda võime ka praegu veel mitmel pool leida, eriti vabavõimlemisel. Praeguse uue koolivõimlemise varal võib õpilane palju suuremal määral omada hulga füüsilisi ja vaimlisi omadusi, mis suure tervishoidlase ja ühiskondlase tähtsusega, nagu: tervist, jõudu, vastupidavust, osavust, kiirust, ilu, tähejõudu, julgust, püsivust, saavutustahet, meelegindlust, kiiret otsustamisvõimet, ühistunnet, alluvust, kohustus- ja vastutustunnet. Neid saavutatakse kõik harjutuste ja mängude kaudu.

Referent selgitas, et õige kehahoid, lihaste ja liikmete paenduvus, ilusad liigutused, organide tublidus, elavus, otsustavus, korralik vereringvool ja seedimine — üldiselt hingeline ja kehaline värskus, suurendatud elamise energia — need on reeglid, millele on rajatud praeguse aja kehaline kasvatus.

Seega oleks uue koolivõimlemise sihiks hügieeniline võimlemine, mis hoiaks kõrgel inimese kehalisi võimeid ja pärandaks ka tulevasele generatsioonile kehalise ja vaimlise jõu.

Omas lõppsõnas tähendas hr. Topman, et vajame vaimiliselt ja füüsiliselt tugevaid noori mehi ja naisi, kes suudavad ülal hoida ja tarbekorral ka kaitsta seda sini-must-valget lippu, mida meie vabaduskangelased oma verega kõrgele masti tõmmanud on.

Kõne vahel demonstreerisid Võitleja sp.-os. võiml. gr. meesvõimlejad vana ja uut võimlemist, kus juures esimene oli otse naeruväärne, kuna viimane tõi enesega kaasa elu ja hoogu.

Viimasena kõneleb diplomeeritud võimlemis- ja spordiõpetaja hr. R. Ütt teemil „Sport lahktele“. Referent tõmbab paralleele vana ja praeguse aja vahel. Vanal ajal oli sportilisel arengul kolm astet. Esimene aste oli

gümnaстика (alasti harjutamine). Teine aste oli võistlussport (agonistik), mil ajal oli Kreeka ja Rooma õitse-aeg. Kolmas aste oli elukutseline sport, kus algas riigi ja spordi langus. Meie, vana ajaga võrreldes, elame teise astme lõpu poolel, kuna meil juba professionalism on esile kerkinud avalikult ja varjatuna.

Professionalismi juures muutub sport tsirkuseks, leivaks ja kõige muuks, kuid mitte spordiks kui niisuguseks. Sarnane liikumine toob massile ainult kahju ning selle vastu peab võitlema. Tänapäeva võistlusspordi juures leiame kolm voolu. Ühel pool sport-fanaatikud, kes pooldavad ainult rekorde ja suursaavutusi. Teisel pool ajuakrobaadid, kes maha karjuvad „säremarjakultuuri“ ja „õnne hinge“. Nende vahel asub kuldne kesktee — teadlikud juhid ja sportlased, kes mõlemate äärmuste vahel püüavad kompromissi luua ja sportilist liikumist massi sekka viia. Sel liikumisel on rekord abinõu, kuid

PÄRNU RINGVADE.

Seltsi tegevuses suur loodus. Eesti esivõistlused veeremängus. Pärnlaste tubli esinemine.

Pärnu sportliku taseme järjekindla tõusuga püüavad samal ajal siinseid spordiorganisatsioone sammuda vastassuunas. Selge tõenduse eelolevale lausele andis vast möödunud hooaeg. Real spordialul ei suutnud seltsid üldse midagi pakkuda omavaheliste võistluste näol lihtsalt põhjusel, et puudus vastasmeeskond, kuna üksikute alade parimad koondusid mõne seltsi juure, näiteks käsipallis — Vaprusesse ja jääpallis — Tervisesse. Varem aastail kaunis suurilte raskusile vaatamata suutis ikkagi Vaprus oma liuvälja puududes koos hoida löögivõimsa jääpalli meeskonna, kuid möödunud hooajal rea üleminekute järele jäeti see ala täiesti sööti. Käsipallis puudus tervislasil sellel alal kindel juht ja meeskond eksis kui kaptenita laevuke tormisel merel.

Talvel olid hoolsas treeningus kergejõustiklased, suuremalt arvuist just vapruslased, kuni tervislasist teatud osa kindlast saalitreeningust üldse ei hoolinud. Tulemusena oli tervislaste suur fiasko kevadisel jooksul, kus ülivõimsad olid suurema talvise ettevalmistusega vapruslased. Ka nüüd on jõudnud kaotajad arusaamisele, et talvise treeninguta on ikkagi raske võita ning eeloleval talvel on oodata täiel rindel kõigi kergejõustiklaste asumist saalitreeningule. Mõne senise juhtiva kergejõustiklase eemalejäämisel selle ala organiseerimise tööst on karta, et ei suudeta eeloleval suvel kuigi intensiivselt tegeleda, nagu seda ka juba praegu tahetakse panna võib, et üleminek teatejooksust rajavõistlustele kaunis pikale venida ähvardab ja sellega varakevadise suure valmistuse võistlejailt rõõvida võib võistluste puudumine.

Tervise juures on enne suurt tormi, s. o. vast möödunud juubeli lähimas tulevikus suurejoonelist pühitsemist — kaunis vaikne. Vapruse

mitte siht. Isiku järjekindel töö enese kallal — training, distsipliin, korralik eluviis — viivad teda järjest edasi ning järjekindla tööga tõuseb kehaline võime, seega ka saavutis.

Kõnelede järgnesid läbirääkimised, kus õige elavalt mõtteid vahetati. Õpetaja Kresla leidis, et sport olevat ikkagi kahjulik, kuna seal võib sääreluid murda ja talud lähevad oksjonihäärri alla, kui mõni noor töö ajal läheb sportima. Hr. Ütt tähendas selle peale, et sääreluu murdmisega on sama lugu, kui kord kaupmehega, kelle isa oli voodis surnud ja küsis meremehelt, kelle isa ja vanaisa olid merel hukkunud, et mis moodi tema veel julgeb merel sõita. Vääratusi tuleb spordis nagu mujalgi ette, kuid need ei-või veel üldist spordiliikumist hukka mõista. Väärnähtuste vastu tuleb võidelda ja selleks vajamegi enam teadlikke juhte ning teadlikke sportlasi.

Nimetatud kõneõhtu õnnestus täielikult ning selgitati suuremale rahvahulgale kehakultuuri tähtsust riigi alusmüüri seisukohalt.

Siit võiksid ka teised provintslinnad eeskujuga võtta spordi propageerimiseks.

juhtivate tegelaste juures võib märgata väsimust ja puudub täiesti varemaste aastate nooruslik vaimustus. Nähtavasti on ka asunud läheneva 10 aasta juubeli ettevalmistustööle aegsasti ja selleks hoovõtmine ei luba vist üldse muuga tegemist teha!

Pärnu spordiseltside liit seisib aastavahetusel täiesti varemelt ja uus juhatus on püüdnud tühja kassa juures heal arusaamisega nii mõndagi kohta restaureerida. Eelmise juhatus karuteenena tuleb nimetada momendil Pärnu ujula puudumist, kes selleks saadud laenu lihtsalt „ära elas“ ja oma palgaliselt teenijailt ei suutnud nõuda väärikat tööd! On loota, et praeguse juhtiva koosseisu juures vähemalt allamäge minek peatub ja aeglane tõus ees seisab.

Teisel suvistepühäl korraldas Pärnu keegelklubi Eesti meistervõistlused veeremängus, millest võttis osa 50 veeretajat, neist 14 Narvast, 12 Tall. veeremängu klubist, 2 Tall. garnisoni veeremängu klubist, 3 Rakverest ja 19 Pärnust.

Meistriks tuli esmakordselt pärnlane A. Klassen 311 punkti; 2. M. Jung 304 p.; 3. K. Rebane 300 p.; 4. H. Otmann 296 p.; 5. K. Norberg 291 p. Kõik viis Pärnu keegelklubist.

Samal ajal pandi alus ka Eesti veeremängu liidule ja kinnitati asutajailt põhikirja kavand, milline otsustati saata kinnitamisele vastavasse asutusse.

A. P.

— Matti Järvinen on Soome liidu poolt karistatud võistluskeeluga 15. maist 15. juulini.

— Itaallane Tavernari on pikema vaheaja järele jälle rajale tulnud ja jooksnud 200 mt. 23,2 sek.

— Rumeenia on maavõistluses jalgpallis võitnud Bulgaariat 5:2, millega pääses juhtima Balkani karikamängudel.

Veel mõni sõna E. Idla võimlemise demonstratsiooni puhul.

Kuna hr. Idla on pidanud tarvilikuks sõna võtta minu kirjutuse kohta tema esinemise puhul, kus nähtavasti on võõrilt aru saanud minu kirjutusest, palun ruumi lubada alljärgnevalele ridadele.

Kui mina sõna võtsin „Spordilehes“ selle küsimuse kohta, siis mitte ainult selle esinemise õhtu ettekande kohta, vaid sel puhul h-ra Idla poolt nii kõnedes kui brošüüris propageeritud põhimõtete ja selle propageerimise viisi kohta üldse. Sellest seisukohast välja minnes püüdsin väljendada võimalikult asjalikult omi vaateid, samuti kajastada teistegi minu kolleegide seisukohti käesolevas küsimuses.

Kahjuks on h-ra Idla oma vastusega laskunud isiklikele pinnale. Kui h-ra Idla leiab, et seltskonnas on mulje tekkinud, et kui keegi aktiivsem kehaline kasvataja midagi ette võtab, siis teised teda kadedusest kohe maha teevad. Nüüd aga h-ra Idla vastusega on antud mulje, et kui keegi julgeb kehalise kasvatuses küsimuses arvustavalt sõna võtta, siis ei ole tähtis tema väiteid ümber lükata, vaid eeskätt talle isiklikult kallale tungida. Omas kirjutuses pole ma mitte sõnagagi h-ra Idla isikult puudutanud, vaid kõnelenud tema töö tulemustest. H-ra Idla aga arvab heaks esijoones hakata minu isikut hindama, andekust võrdlema jne., justkui see huvitav „Spordilehe“ lugejaskonda, millest aga mina ei lase ennast provotseerida isiklikele pinnale, ning ei pea tarvilikuks siin isiklisi küsimusi lahendada. Selleks on võimalusi mujal.

Mul on väga kahju, et h-ra Idla meelepärased kirjutused on tulemata jäänud ja meie andekamad õpetajad vaikivad, kuid loodan, et tulevikus saab ka selles suhtes tasakaal loodud. Majarahu huvides kutsun üles kõiki andekaid kehalisi kasvatajaid tulevikus h-ra Idla tegevuse üle sõna võtma!

Täiesti ebasunnis on h-ra Idlal „Spordilehe“ veergudel edasi arendada mingit õpetajaskonna kadeduse muljet, mida on kusagil ajakirjanduses väljendatud ja mis ei puutu üldse siia. Jätkem juba kord kuulujuttude arutamine ja jääme asja juure!

Sisuliselt pole h-ra Idla oma vastusega midagi ümber lükanud, vastuoksa, näidanud nii mõningaiski küsimusis minuga ühist arvamist. Võrreldagu vaid kirjutisi. „Spordilehe“ kui populaarajakirja veerud ei võimalda sügavamat ja põhjalikumalt küsimuse käsitamist, ning kui h-ra Idla tahab põhjendada ja kaitsta omi väiteid, tuleb tal seda teha mitte paari üldlausega ajakirja veergudel, vaid kitsamas asjastuhuvitatud ja eriteadlase ringis. Minu eelmises kirjutuses käsitatud küsimused, nagu: milles seisab h-ra Idla rahvusline võimlemine, millega ja kas erineb tema töömeetod teistest üldtuntud kehalise kasvatusmeetoditest ja kuidas h-ra Idla mõtleb kohandada omi põhimõtteid kooli oludesse, vajavad pikemat selgitust, mida on tal võimalik teha vastaval demonstratsioo-

nil kusagil võimlas ühes vastavate teoreetiliste ja teaduslike põhjendustega. Loodetavasti h-ra Idla ei keeldu ka seda tegemast.

Lõpuks pean tarvilikuks paar õiendust h-ra Idla vastuse puhul. Mina ei ole kusagil seganud võimlemise ja kehalisekasvatuse mõisteid, refereerin vaid h-ra Idla brošüüri, kus mitmel puhul toonitatakse mitte ainult võimlemise, vaid kogu kehalise kasvatusreformeerimist. Selleks üks näide brošüürist: „... pooldan kategooriliselt intensiivset tööd kehalise kasvatusmeetodiliste saavutuste tundmaõppimise alal ja veel intensiivsemat meil olemasoleva koostamisel ühes pedagoogiliseks süstematiseeritud tervikuks.“

Kuna laival h-ra Idla esitas ainult üht kehalise kasvatuses haru — võimlemist — siis tuleb õigustada ka minu küsimust, kuidas tema suhtub ka teistesse kehalise kasvatuses harudesse, nagu: sport ja mängud. Keegi pole nõudnud h-ra Idlalt seda laival näha, vaid selle küsimuse selgitamiseks on h-ra Idlal võimalusi mujal, ja seda täiendust brošüürile ma soovitasingi.

H-ra Idla vabandus, et terve Eesti teab juba paar aastat, et esindusühmi on Soomes juhatanud h-ra Müür,

mille tõttu ei ole viga, kui kolmandal aastal seda teenet mõne teise arvele kirjutatakse, ei pea paika. Otsekohe- selt öeldud oleksite Teie, h-ra Idla, pidanud hoolitsemise õienduse eest. Mis puutub h-ra Idla assistentidesse, siis on mul väga kahju lugupeetud daamidest, kes taktivaese reklameerimise tõttu on sattunud piinlikku situatsiooni. Omas vastuses h-ra Idla kinnitab sama, mille peale ma tähelepanu juhtisingi ja siin enam kordama ei hakka. Kuna ma selle küsimuse kohta ei kavatse enam sõna võtta, pean tarvilikuks lõpuks siiski ühe vastolu peale h-ra Idla tegevuses tähelepanu juhtida. Kui h-ra Idla organiseeris omi musterühmi, siis sel puhul kuulutatustes oli välja tõstetud asjaolu, et rühmalik- meile-võimlejaile võimaldatakse esinemisi nii kodu- kui välismaal. Seda töötust püüab ka h-ra Idla nagu näha pidada, nii siis ette valmistada kehalisekasvatuse alal artiste. See asjaolu aga seisab täielises vastolus kogu kehalise kasvatuses mõttega ja ka tema enda brošüüris propageeritud põhimõtetega. Sarnase asjaolu kohta lubatagu mul öelda prantsuse kehalise kasvatuses teadlase prof. Demeny väljendusega, et loomulikku rada kehalise kasvatuses alal sammuvad need, kes teevad kehalisi harjutusi isiklike tervise ja rahuldustunde huvides, vastuoksa teistele, keda meelitab kehalisele harjutusele ainult auahnus näidata ennast.

L. Kalmet.

Avalik kiri hra Kalmetile.

Kuna Teie omas viimases kirjutises äkki olete pöördunud teisale ja väidate, et seltskonnas üksikute õpetajate poolt tekitatud kadedusmulje, mida ajakirjandus ka refereeris, ei kuuluvat üldse siia ja soovitate mulle loobuda kuulujuttude arutamise, siis vastan Teile ainult niipalju, et mitte minus ei tule Teil nende juttude ülesvõtjat otsida, vaid see oli ajakirjandus, kes selle kinni naelutas ja see olite Teie, kes ruttas seletama, et õpetajad ei olevat kadedad.

Mida aga Teie sellega tahate kätte saada, et kutsute üles andekamaid õpetajaid minu tegevust hindama, kuna see niigi juba kõigile vaba ja otsekohe minu rühmade esinemisega provotseeritud. Milleks siis see üleskutse? — tundub poosina!

Mis puutub sellesse, et mina peaksin oma meetodi põhjendama vastavate teoreetiliste-teaduslike põhjendustega, siis olengi selle vajalikkust rõhutanud lugematuid kordi, nii et asjatuna tundub selle korduv rõhutamine ja selle kaudu meeleolu loomine, nagu hoiduks ma sellest kõrvale. Julgesin esineda „Estonias“ ja julgen, tagasihoidlikult öeldud, esineda ka igal ajal ilma kõhklemata vastavate põhjendustega mitte ükski kodu- maa, vaid ka välismaa eriteadlaste ees. Lepime kokku, korraldame selle võimalikult pea, kuna suveks minu musterrühmad puhkusele lähivad ja neid vajan nimetatud juhusel, teoreetiliste põhjenduste selgitajatena.

Mis aga puutub meie naisvõimleja- te juhatamisse Soomes, siis nõuate aga jälle õiendust! — Ütelge, kallid ametivend, mida ma õiendan sarnasel juhul, kui ajalehe märkusest ei selgu, kas selle all on mõistetud otsekohest võimlemise rühma juhtimist või meie võimleja esinemisi kui ettevõtte ja töö üldist juhtimist? — Üht tegi hr. Müür ja teist mina, kumb tähtsam, ei selgu ka neist märkustest ega ka Teie kirjutistest, seepärast julgen arvata oma tööd ka ikkagi väikeseks tööks esinemise juhtimise alal ja ärge pange siis pahaks, kui ei õiendatud. Kordan igatahes veelkord, et ei ole kunagi tarvitanud niisugust odatavat võtet, et teise tööd oma arvele oleksin kirjutanud ja kogu meie sportiline ilm teab seda tõelist olu-

korda väga hästi, ilma et oleks meil tarvis mõne ajalehe märkuse pärast hakata vägevalt lõhkuma, mida? — juuksekarva?!

Et Teil kahju on lugupeetud daamidest ja seda õiglaselt väljendate, see on tõesti väga õiglane Teie poolt, aga sellega eksite rängalt, et mina neid taktivaese reklameerimisega olen asetanud piinlikku situatsiooni.

Selles olete küll Teie ise süüdi; sest omas brošüüris nimetasin ainult nii palju, et neil on häid pedagoogilisi andeid ja häid võimeid, kuid Teie avaldasite avalikult kahtlust!

Sellega asetatigi minu lugupeetud abilisest piinlikku situatsiooni. Kumb meist siin on olnud taktivaene, seda näete nüüd isegi.

Et Teie lõpuks arvate võivat lugeda neid võimlejaid artistideks, kes esinevad, kellede esinemist kaudu teostuvad rahvusvahelised läbikäimised võimlemise resp. kehakultuuri alal, on mulle täiesti üllatuseks.

Senini ei ole kuulda olnud, et niisuguseid võimlejaid kusagil artistide seisusse oleks arvatud ja nende kohta prof. Demeny ütelist oleks loetud maksvaks.

Ka „Sportlase Pedagoogika“ Rahvusvahelise Euroopa ringkonnad, kes üldiselt väga karmid küsimustes nagu elukutselise jne., ei ole minu teada lugenud neid võimlejaid artistideks ega nende esinemisi ebapedagoogiliseks.

Selles küsimuses olete nähtavasti liialt palju ajast ette jõudnud.

Seega lõpetan sõnavõtmise selles küsimuses ja loodan, et edaspidi võime kõnelda asjalikumalt, millest oleks kasu meile mõlemale ja kui mitte liialdada, siis kogu meie noorele võimlemisele.

Sp. tervitusega Teie
Ernst Idla.

— Austria—Ungari maavõistlus jalgpallis lõppes väravata. Seni nende kahe naabri vahel peetud 67 maavõistlusest on Ungari võitnud 30, Austria 22. Väravate vahekorid on 144:133 Ungari kasuks.

TARTU KALEVI RATTAVÕISTLUSED.

Tartu Kalev korraldas möödunud pühapäeval kevadised omavahelised võistlused rattasõidus. Reklaamitud oli Eesti meister Rossmanni ja R. Konse- ni võistlus seltsi meistripaela peale. Rossmann on enese aga tänava võistlemisest üldse lahti öelnud, mispärast see huvitav kohtamine ära jäi. Nõrgemate vastaste vastu R. Konse- ni pidanud aga kohaseks välja minna, mispärast paelasõidus võistles ainult 2 teiseklassi sõitjat. Võistluste tehnilised tagajärjed:

1. klass — 1 klm.: 1. R. Kon- sen — 1.34; 2. A. Pihlo — 1.37,6; 3. D. Kõrvel — 1.43,8. 5 klm.: 1. G. Kõrvel — 10.30,8; 2. A. Pihlo — 10.30,9; 3. R. Kon- sen — 10.31,5.

2. klass — 500 m. lendava stardiga: 1. A. Pihlo — 46,8; 2. D. Kõrvel — 46,6; 3. E. Mikkel — 46,8. 3 klm.: 1. A. Pihlo — 5.24,6; 2. Annok — 5.25.

Naistele 3 klm.: 1. Rammi — 6.54.

Paelasõit 10 klm.: 1. A. Pih- lo — 18.07,8; 2. G. Kõrvel — 18.1,6.

Võõraste sõit 3 klm.: 1. Kuhl- bars — 6.07,2; 2. Lebedorf — 6.53,4.



TALLINN, Pikk t. nr. 47
Tel. (2) 10-02.

Ladus saadaval kõiksugu SPORDI- ABINÕUD.

Hea kauba juures hinnad mõeldukad.

Kaubamaja „SPORT“

S. Karja tänav nr. 18.
Kõnetraat (2) 23-00.

KÕIGE SOODSAMATE HINDADEGA OSTATE

Jalgpalle
Jalgpallim. saapaid
Võrkpalle
Võrkpalli võrke
Jooksu- ja hüppekingi
Odasid — Keltaid
Tõukekuule
Korvpalle j. n. e.

Parimad tennisreketid
- Jalanõude osakond -
NÕUDKE HINNAKIRJU!

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19
Telefon 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi- ja võimlemiseabinõusid.

Nurmi vorm langenud?

Kölnis katkestas jooksu.

Mai lõpul peeti Kölnis rahvusvahelisi kergejõustiku võistlusi, millest osa võtsid mitmed kuulsused, nagu Nurmi, Iso-Holla, Moulines, Sera Martin, Peltzer ja teised. Huvi keskpunktiks oli ikkagi Nurmi. Läinud aastal külastas ta Kölni, kuid siis tõi pettumust. Nüüd oodati temast rohkem. Küll jooksis ta enne seda Londonis, kus katsetas ilmarekordi purustada 4 miilis. Seal ebaõnnestus tal jooksmine. Kuid ka Kölnis ei käinud ta käsi hästi. Ta jooksis 7 miili (11.263 mtr.), kus tahtis purustada ilmarekordi, mis püstitatud inglase Alf Shrubbi poolt hulga aastate eest. Kui aga oli jookstud 6,5 kilomeetrit, siis ootamatult Nurmi katkestas võistluse. Kogu maailmarekord on 35:04,6 sek. Nurmi aeg 6 klm. oli 18:42. Nähtavasti ei lootnud ta ilmarekordile ligidale jõuda ning sellepärast lõpetas jooksmise.

Mitmed teised tagajärjed olid silmatorkavad. Nii Jonath kattis 100 mtr. 10,4 sek., mis on rekordi kordamine, Nöller jook-

sis 400 mtr. 49,1. See on alles noor jõud ja sellega lootustäratav. Soomlane Iso-Holla sai 1500 mtr. Hobuselt lüüa 0,2 sek. Selle jooksu teravust näitab asjaolu, et kolmandaks ja neljandaks tulnud soomlase Toimise ja sakslase Krause kohta ei suudetud öelda, kumb enne lindi läbistas.

Tehnilised tagajärjed olid:

Kuul: Lemperle — 13,56; Debus — 13,28.

1500 mtr.: Hobus — 4:00; Iso-Holla — 4:00,2; Toiminen ja Krause. 100 mtr.: Jonath — 10,4; Hendrix — 10,6.

Oda: Schnackertz — 56,26; Wolff — 53,78.

Kõrgus: Busch — 1,76; Elsen — 1,73.

400 mtr.: Nöller — 49,1; Moulines, Prantsuse 50,0; Sera Martin, Prantsuse, 50,1.

4x100 mtr.: Kölni, B kl. — 43,0. 800 mtr.: Peltzer — 1:54; Sarkama, Soome — 1:57.

Ketas: Hoffmeister — 43,01; Debus — 39,92.

4x400 mtr.: Kölni, B kl. — 3:25,6. Kaugus: Mõlle — 7,01.

7 inglise miili: Petri — 36:41,4; Sieger — 37:51,4; Beddari, Prants.

Teivas: Van der Zee, Hollandi — 3,70; Ritter — 3,40.

Uusi üllatusi Ameerikast.

Kaks ilmarekordi teatejooksudes.

San Franciskos peeti Pasifit liidu korraldusel teatejooksude võistlusi, kus jankid püstitasid kaks uut maailmarekordi. Stanfordin neljak jooksis 4x440 yardi 3 min. 12,8 sek. Meeskonda kuulusid Showe, Les Habes, Ike Habes ja Eastman. Keskmise aeg neil on 48,2 sek., kuna Eastman üksi jooksis 47 sek. Sellega purustati ilmarekord, mis 1928. a. püstitatud Londonis Bairdi, Taylori, Barbutti ja Spenceri poolt ajaga 3:13,4.

Lõuna Kalifornia poisid jooksid

4x110 yardi ajaga 40,8 sek. Meeskonda kuulusid Delby, Maurer, Parsons ja Wykoff. Seda aega on jooksnud ka sakslased 1928. ja 1929. a. Esimest korda kattis selle maa sama ajaga Saksa esitusmeeskond ja järgmisel aastal Charlottenburgi meeskond koosseisus: Körnig, Grosse, Nathan, Schlösske. Ilmarekord seisis aga siiski 41,0 sek. Ameerika Newark atletklubid nimel koosseisus: Bowman, Pappas, Curie, Cummins.

4 värsket võrk- ja korvpalli meistrit Narvale.

1931. a. võrk- ja korvpalli meistrid Kaitseliidu Spordiklubi meeskond ja „Astra“ naiskond.

„Võitleja“ korraldusel ühisgümnaasiumi võimlas peetud Narva käsipalli meistri lõpuvõistlused olid hooaja lõpupildi pakkujaks. Esinesid Narva mees- ja naiskonnad peale „Astra“ ja Pol. sp. r. meeskondade. Eriti üllatavalt mõjus publikumile viimase puudumine.

Nagu näha, ei tunnud Pol. Sp. ringi meeskond ennast kõige paremas vormis olevat, kuna meistrivõistluste eel kaotati võrkpallis „Võitleja“ meeskonnale, ning pidas sellepärast paremaks loobuda Narva meistrivõistlustest ja puhata „ausalt“ võidetud välkturniiri võrkpallimeistri loorberitel.

Lõpuvõistlustel kohtasid esimestena „Võitleja“ ja kaitsel. sp. kl. meeskonnad võrkpallis. Võidab kl. sp. kl. tagajärgel 2:1 (15:10, 2:15, 15:12), saades teenitult Narva 1931. a. võrkpalli meeskonna meistri tiitli. Järgmisena kohtasid kl. sp. kl. ja NTHK

meeskonnad korvpallis. Mängu võidab kaitseliidu meeskond korvide vahekorraga 31:19. Seega teise meistritiitli — 1931. a. korvpalli meistri nime. Viimaseina kohtasid „Astra“ ja „Kl. Sp. Kl.“ naiskonnad korvpallis. Ülekaalukalt võidab „Astra“ naiskond mängu korvide vahekorraga 29:8 ja seega teise meistritiitli — 1931. a. korvpalli meistri nime. Nimetatud võistlustega lõppes ka Narva käsipalli hooaeg.

Pilku tagasi heites tänavuse käsipalli hooaja tegevusele, peab märkima, et Narva käsipalli tasapind on käesoleval hooajal tunduvalt tõusnud. Meeskondadest on suuri edusamme teinud korv- ja võrkpallis kaitseliidu spordiklubi, politsei sp. ring ja „Võitleja“ (treener O. Topmanni juhatusel). Narva tennis-hokiklubi on rohkesti edenenu võrkpallis, kuna vähem korvpallis. „Ast-

Eestlased Brünnis jälle esikohal.

Akad. S. „Eesti“ tuli Brünni ülikooli meistriks.



Akad. S. „Eesti“ meeskond. Vasakult: Jõulu, Ahlmann, Vesilind, Kultas, Triefeldt, Ratassepp, Tuults.

Brünni saksa üliõpilaskonna poolt 10. mail korraldatud organisatsioonidevahelisel kergejõustiku võistlustel tuli ülekaalukalt võitjaks Akad. S. „Eesti“, saavutades kogusummas 107 punkti. Järgnesid Treischar 93 ja Akad. Turnverein 84,2 punktiga. Kavas olid järgmised alad: 100 m., 1500 m., kuul, ketas, kaugushüpe ja kõrgushüpe. Üksikute aladel langesid eestlastele järgmised paremad kohad: 100 m.: 2. Jõulu; 1500 m.: 2. Jõulu; kuul: 2. Tuults, 3. Vesilind; ketas: 1. Kultas; kõrgus: 3. Tuults; kaugus: 2. Vesilind.

Võistlustest võttis osa 7 organis. umbes 50 sportlasega. Tagajärjed olid

ra“ meeskond on tublinenud võrk-kui ka korvpallis, kuid peab siiski veel palju tööd tegema.

Naiskondadest on võrk-kui ka korvpallis tublisti edenenu „Võitleja“ ja „Astra“ naiskonnad (treener O. Topmanni juhatusel). Arvestades viimasel ajal peetud võistlustega, võime üldpildi saamiseks Narva mees- ja naiskondi järjestada järgmiselt:

Meeste võrkpall: 1) Kaitseliidu spordiklubi; 2) „Võitleja“ sp. os.; 3) Politsei spordiring; 4) Narva tennis-hokiklubi; 5) „Astra.“

Meeste korvpall: 1) Kl. sp. klubi; 2) „Võitleja“ sp. os.; 3) NTHK; 4) Politsei spordiring; 5) „Astra.“

Naiste võrkpall: 1) „Astra“; 2) „Võitleja“; 3) „K. L.“; 4) NTHK.

Naiste korvpall: 1) „Astra“; 2) „K. L.“; 3) NTHK; 4) „Võitleja.“

Narva käsipalli tõusule on palju tänavusel hooajal kaasa aidanud rohked võistlused, mida peamiselt „Võitleja“ sp. os. korraldanud, kuid eriti O. Topmann, kes on alati olnud võistluste tegelikuks korraldajaks, kui need on korraldatud kas „Võitleja“, kaitseliidu või NMKÜ poolt.

— 6.000.000 liiri on Itaalia otsustanud välja anda osavõtmiseks Los Angelesi olümpiamängudest. Ameerikasse kavatakse saata üldse 225 sportlast.

Üldiselt märksa paremad kui eelmisel aastal, milleks tunduvalt kaasa mõjusid eestlased, kes siin esimest korda suurema hulga oma organisatsiooni ja rahva eest välja astusid. Sakslastele oli muidugi kibe, et väike võrramaalaste organisatsioon neilt esimese koha riisus, kuid trööstiti end sellega, et — noh, eestlased, parima sportlas-rahva soomlaste sugulased. Pole siis imestada, et nad tulid ja võitsid.

Eesti üliõpilased, kes kohe alguses oma maitseka dressiga publiku tähelepanu ja poolehoidu võitsid, jätsid ka oma tagajärgedega eesti spordist kõige parema mulje.

— Daviscupi võistlustel Ameerika ühisriigid võitsid Argentiinat.

— Ramadier, Prantsuse tuntud teivashüppaja, on Hayanges saavutanud 4 meetrit, millega püstitas uue Prantsuse rekordi.

— Ladoumegue, kes sattus Prantsuse liiduga tülli, on nüüd leppinud ja kaitses jälle Prantsuse värve maavõistlustel Itaalia vastu.

— Prantslane Noual ujus 100 mt. seljali 1:14,2 ja püstitas uue Prantsuse rekordi.

— Prantslane Rerolle võitis Nizzas peetud 18 klm. murdmaajooksu 1:05:00. Teiseks jäi Jatteux.

— Yvonne Godard ujus uue Prantsuse rekordi 100 mt. ajaga 1:11,6.

— 18.000 krooni oli üldine sissetulek Rootsi—Taani maavõistlustel poksis. Peaaegu pool sellest jäi puhaskasuna järele. Taani meistervõistlused jätsid ülejääki poksiliidule 7000 krooni.

Karl Kozeluh võistlustel Los Angelesis võitis W. Tildeni 6:4, 6:4, 6:2. See oli Tildeni teine kaotus tshehlasele.

Inglise olümpia komiteel on juba 150.000 krooni kogutud 1932. a. mängude jaoks.